

ایران، نخستین انتخاب بیماران جمهوری آذربایجان برای درمان

ایران نخستین انتخاب بیماران جمهوری آذربایجان برای معالجه در خارج از این کشور است، این سفرها می تواند برای بیماران آذربایجانی درمان و برای جوانان بیکار ایرانی اشتغال و برای اقتصاد کشورمان درآمد ارزی به ارمغان بیاورد.

به گزارش آران نیوزا، گزینه نخست طبقه متوسط مردم جمهوری آذربایجان برای درمان بیمارهای سخت، بیمارستان ها و پزشکان ایرانی است. کیفیت بالای خدمات درمانی، هزینه های پایین معالجه، کوتاهی مسیر و نزدیکی فرهنگ و زبان از جمله امتیازاتی است که بیماران همسایه شمالی را به شهرهای مرزی بزرگ ایران مانند تبریز و اردبیل و حتی تهران می کشاند.

بر اساس تحقیقات، به ازای ورود 30 گردشگر یک شغل در کشور ایجاد می شود. از آنجایی که در سال های 1394 و 1395 سالانه حدود یک میلیون گردشگر فقط از جمهوری آذربایجان به ایران سفر می کنند بنابراین می توان نتیجه گرفت با ورود این تعداد مسافر امکان ایجاد 33 هزار فرصت شغلی در کشور فراهم شده است. رونق گردشگری سلامت علاوه بر رونق بخش درمان و پزشکی کشور و درآمد زایی این بخش، به رونق سایر بخش های اقتصادی کشور مانند هتلداری، رستوران داری، حمل و نقل هوایی و زمینی، آژانس های مسافرتی، کسب و کارهای کوچک مانند صنایع دستی می انجامد. بر این اساس می بایست با تکیه بر زیر ساخت های بخش درمان و ساماندهی مناسب امکانات، از ظرفیت موجود در جهت توسعه اقتصادی و رهایی از اقتصاد نفتی و تک محصولی حرکت کرد.

**** مزیت های ایران در زمینه گردشگری سلامت**

ایران دارای بیمارستان های مجهزی است که از تجهیزات مدرن استفاده می کنند و خدمات پزشکی با کیفیت بالایی را ارائه می دهند. پزشکان و اساتید زیادی در ایران فعالیت می کنند که در سطح جهان صاحب نام هستند و حسن شهرتشان به تصویر برند ایران در زمینه گردشگری سلامت کمک می کند. همچنین ایران به پایتخت جراحی بینی معروف شده است. دانشمندان و محققان ایرانی در بسیاری از رشته ها مثل درمان نابابوری و سلول های بنیادی در دنیا صاحب کرسی هستند و ایران در برخی رشته های پزشکی در مرز دانش پیشروی می کند.

هزینه های خدمات پزشکی در ایران به نسبت کشورهای توسعه یافته بسیار پایین تر و در مقایسه با کشورهای درحال توسعه رقابتی است. مهم ترین دلیل پایین بودن قیمت ها در ایران پایین بودن ارزش پولی ایران در مقابل دلار است.

از سوی دیگر ایران از دیرباز در چهارراه تجارت دنیا قرار داشته و درحال حاضر در مجاورت بیش از 10 کشور با جمعیت بیش از 200 میلیون نفر است؛ کشورهایی که اغلب در زمینه پزشکی ضعیف هستند و بازار بالقوه ای برای ایران محسوب می شوند.

بسیاری از پزشکان ایرانی خدمات تخصصی پزشکی را در خارج از کشور ارائه می دهند که به معنای صدور خدمات دهنده است، درحالی که برای توسعه می بایست خدمات گیرنده را به کشور وارد کرد. این موضوع علاوه بر رونق توربسم سلامت، موجب رونق حوزه های دیگر مثل شرکت های هوایی، هتل ها و حمل و نقل می شود.

درحال حاضر حدود یک میلیون گردشگر سلامت وارد کشور می شوند که برآورد انجام شده، پتانسیل بالاتری را نشان می دهد.

**** استقبال شهروندان کشور آذربایجان از خدمات پزشکی ایران**
شهروندان جمهوری آذربایجان که در ابتدا با هدف زیارت و تجارت چمدانی به ایران سفر می کردند، بزودی متوجه ظرفیت های ایران در حوزه درمان شدند و در حال حاضر بیشتر گردشگر برای معالجه راهی کشورمان می شوند.

اقدام دولت ایران در زمینه لغو یکجانبه روادید برای شهروندان جمهوری آذربایجان نیز به سفرهای گردشگری و درمانی آنان تحرک بخشیده است. بنا به آمار رسمی، اوج سفرهای گردشگری از جمهوری آذربایجان به ایران مربوط به سال های 1394 و 1395 است، در این سال ها بیش از یک میلیون شهروند آذربایجان از ایران دیدار کردند که نزدیک به 50 الی 60 درصد از آنها با هدف درمان بوده است.

پروفسور عادل غیب الله، از پزشکان برجسته جمهوری آذربایجان، کیفیت بالای داروهای تولیدی ایران و تولید دارو در واحد های صنعتی مدرن را از مزیت های نظام پزشکی ایران عنوان کرد.

وی افزود: قیمت مناسب داروهای ایرانی موجب شده بسیاری از شهروندان جمهوری آذربایجان که برای درمان به این کشور سفر می کنند در حین بازگشت، داروهای ایرانی را برای مصرف شخصی می آورند.

**** نبود ساماندهی گردشگری سلامت**

بهمن سبحانی مدیر مرکز درمانی جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران در باکو نیز در گفت و گو با خبرنگار ایرنا اظهار داشت: بسیاری از شهروندان جمهوری آذربایجان که برای درمان به ایران سفر کرده اند، از سطح حرفه ای پزشکان ایرانی و درمان ابراز رضایت می کنند.

وی افزود: ولی متأسفانه در سال های گذشته سیستم مناسبی در رابطه با بیماران خارجی که به قصد معالجه به ایران می آیند، شکل نگرفت و در نتیجه این بیماران اغلب گرفتار دلالاتی که فقط به فکر سود آتی و کوتاه مدت خود هستند، شدند.

دکتر سبحانی گفت: نبود ساماندهی و برنامه ریزی صحیح در خصوص گردشگری سلامت، موجب شده که بیماران خارجی در یافتن پزشک متخصص و درمان مناسب دچار مشکل شوند و از سوی دیگر هزینه های اضافی به آنها تحمیل شود.

**** سوء استفاده دلالات از بیماران خارجی**

وی افزود: دلالات در جهت سوء استفاده از بیماران خارجی آنها را به پزشکان و مراکز درمانی غیر تخصصی راهنمایی و در این مراکز نیز با هدف سودجویی، آزمایش های بی ربط و عکسبرداری های غیر ضرور خرج زیادی را به بیماران تحمیل می کنند.

**** اخذ قیمت های بالا از بیماران خارجی**

وی اظهار داشت: دومین مشکل در رابطه با گردشگران سلامت جمهوری آذربایجان، موضوع قیمت هاست، افزایش قیمت ها در ایران و همچنین درخواست هزینه بالاتر از بیماران خارجی، تاثیر منفی بر سفر های درمانی شهروندان این کشور داشته است.

به گفته مدیر کلینیک هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، اغلب قشر متوسط و فقیر جامعه آذربایجان با هدف درمان به ایران سفر می کنند و قشر مرفه این کشور برای درمان به کشورهای غربی می روند، در این شرایط افزایش قیمت ها تاثیر منفی روی این سفرها می گذارد.

**** پیشنهاد ایجاد بانک اطلاعات**

دکتر سبحانی، بر این باور است که برای ساماندهی گردشگری سلامت، باید یک بانک اطلاعاتی خوب در نمایندگی رسمی ایران در جمهوری آذربایجان شکل گیرد و این نمایندگی در سفارت، هلال احمر و دیگر نهاد رسمی کشورمان فعال شود.

وی افزود: وقتی بیماری به ایران سفر می کند باید بداند سراغ چه کسی می رود و بیمار وی در چه سطح قابل درمان است . باید هماهنگی های لازم با پزشکان معالج صورت گرفته و مسئله اقامت آنها حل و فصل شده و نوع خدمات و میزان تعرفه ها باید بر اساس این بانک اطلاعات برای بیماران مشخص شود.

به گفته سبحانی، رها کردن بیمار بعد از معالجه های اولیه نیز از دیگر مشکلات بیماران آذربایجانی است و بارها شاهد بوم که بعد از عمل جراحی و درمان بیمار در ایران ، بیمار به حال خود رها شده و پس از بازگشت ،پزشکان معالج به هیچوجه به تماس های بیماران برای حل مشکلات جانبی پاسخگو نبوده اند.

این پزشک ایرانی تصریح کرد : اگر بخواهیم در حوزه گردشگری سلامت، قابل رقابت و موفق باشیم باید تعرفه مناسب برای خدمات تعیین و نیز از ظرفیت های خالی و پزشکان جوان استفاده و با مساعدت نهاد های رسمی، این حوزه را ساماندهی کنیم .

مدیر کلینیک هلال احمر جمهوری اسلامی ایران در جمهوری آذربایجان گفت : رضایت بیماران در جذب بیمار و توسعه گردشگری سلامت بسیار مهم است .

**** گردشگران سلامت فرصتی برای کارآفرینان بخش خصوصی**

دکتر سبحانی در ادامه با اشاره به اینکه گردشگران سلامت فرصتی برای کارآفرینان بخش خصوصی برای راه اندازی کسب و کارهای جدید است ، اظهار داشت : بخش خصوصی ایران تاکنون نتوانسته از شرایط ایجاد شده بهره برداری بکند در کشورمان تا به حال سایت های مناسب برای توریست هایی که برای درمان به ایران می آیند ، راه اندازی نشده است .

وی افزود: برای ساماندهی گردشگری سلامت ، نیاز به سایت هایی داریم که اطلاعات لازم در زمینه بیمارستان ها و پزشکان متخصص هر رشته را به زبان های آذربایجانی و انگلیسی ارائه کنند.

این پزشک ایرانی با اشاره به این که شهروندان جمهوری آذربایجان بیشتر برای عمل جراحی ، درمان امراض سرطانی، اعصاب ، داخلی ، پیوند اعضا ، بیماری های متابولیک و مادرزایی به ایران سفر می کنند، گفت : یکی از نارسایی ها در این حوزه ممنوعیت پیوند اعضا برای شهروندان خارجی است.

**** طرح تاسیس بیمارستان در مناطق آزاد**

سبحانی اضافه کرد: با وجود اینکه در چند سال اخیر برای رونق بخشیدن به حوزه گردشگری سلامت و ایجاد تسهیلات لازم در امور درمان برای اتباع خارجی مانند شهروندان آذربایجانی اتخاذ شده است ولی پیشرفتی در تحقق این تصمیمات مشاهده نمی شود .

وی افزود: یکی از تصمیمات اتخاذ شده در این زمینه مربوط به ایجاد بیمارستان های ویژه در مناطق مرزی و مناطق آزاد اقتصادی بود که در این زمینه نیز فعلا هیچ پیشرفتی وجود ندارد .

وی، توافق برای راه اندازی بیمارستان ایران در باکو را از دیگر مواردی عنوان کرد که در سفرهای اخیر مسئولان کشورمان به جمهوری آذربایجان مورد بررسی قرار گرفته است.

**** طرح تاسیس کارخانه دارو سازی در باکو**

ایران و جمهوری آذربایجان در سال 2016 میلادی در باره ساخت یک کارخانه مشترک داروسازی در باکو به توافق کردند و مراسم کلنگ زنی این واحد تولیدی در ماه ژانویه سال 2017 میلادی با حضور شاهین مصطفی اف وزیر اقتصاد جمهوری آذربایجان و علی ربیعی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ایران در منطقه پیراللهی حومه پایتخت جمهوری آذربایجان برگزار شد .

راه اندازی این واحد تولیدی یکی از موضوعات مورد مذاکره در سفر چند روز پیش محمود واعظی رییس دفتر رییس جمهوری آذربایجان به باکو و دیدار با شاهین مصطفی اف وزیر اقتصاد جمهوری آذربایجان بود و قرار شد این کارخانه پس از 18 ماه مورد بهره برداری قرار گیرد .

ساخت کارخانه مشترک داروسازی ایران و جمهوری آذربایجان در باکو با هدف تامین تقاضای مردم جمهوری آذربایجان به داروهای مختلف با کیفیت و نیز صادرات بخشی از محصولات این واحد تولیدی به کشورهای همسایه است که باید منتظر ماند و نتیجه آن را دید.

****جمع بندی**

گردشگران جمهوری آذربایجان و بویژه کسانی که برای درمان به ایران سفر می کنند فرصتی برای اقتصاد ایران هستند که با برنامه ریزی درست می توان از این فرصت برای رهایی از اقتصاد تک محصولی نفت کمک گرفت .

از آنجاییکه گردشگری یک صنعت خدماتی و متکی به نیروی انسانی است ، رونق آن می تواند مشکل بیکاری بخصوص بیکاری جوانان تحصیلکرده را کاهش دهد و جان تازه ای به فعالیت های بخش خصوصی ببخشد.

توریسم از این حیث که چندین مرجع تصمیم گیرنده درگیر ارائه خدمات گردشگری هستند، صنعت خاصی است. بخش دولتی بیشتر عهده دار مالکیت و مدیریت زیر ساخت ها است،

سازمانهای غیرانتفاعی وظیفه نظارت بر جاذبه های گردشگری را به عهده دارند و بخش خصوصی عهده دار تولید خدمات برای گردشگران است .

در صورت هماهنگی این بخش ها ، امکان ساماندهی گردشگری سلامت و ایجاد مشاغل پایدار بویژه برای جوانان تحصیل کرده کشور فراهم می شود .

ایجاد دفاتر و آژانس هایی در کشور های هدف و راهنمایی و جذب بیمار و ارجاع آن به ایران ، تشکیل شرکت هایی با ضوابط خاص در داخل کشور می تواند گره کشا باشد و جلوی سوء استفاده و سودجویی افراد فرصت طلب را بگیرد.

شرکت های گردشگری سلامت باید در ابتدا اقدام به معرفی خدمات پزشکی و ارائه مشاوره لازم به متقاضیان از طریق پلتفرم های اینترنتی کرده و در مرحله بعد پس از این که فرد تصمیم می گیرد برای دریافت خدمات پزشکی-درمانی به ایران سفر کند، این شرکت ها تمام خدمات لازم برای تسهیل امور مسافرت و درمان او را انجام دهند.

کمک به اخذ روادید، رزرو وقت درمان یا جراحی، رزرو هتل، ترانسفر از فرودگاه تا هتل یا بیمارستان، اعزام مترجم و راهنما برای ارتباط بیمار با پزشک قبل و بعد از درمان از مهم ترین خدمات ارائه شده به گردشگران پزشکی توسط شرکت های گردشگری سلامت می تواند باشد.

کارشناسان بر این باور هستند که برای رونق بخشیدن به گردشگری سلامت میان ایران و جمهوری آذربایجان باید ساماندهی لازم در این حوزه انجام گیرد ،ایجاد بانک اطلاعاتی مشخص ، ارائه خدمات از فرودگاه تا فرودگاه یا از ترمینال تا ترمینال توسط آژانس های مسافرتی دارای مجوز و تعیین تعرفه مناسب بخشی از این طرح ساماندهی باید باشد

نبود ساماندهی لازم در گردشگری سلامت تاثیر منفی بر توسعه این حوزه اشتغالزا و ارز آور که آن هم موجب کاهش سفرهای درمانی می شود .

گزارش از : تلمان زمان اف - مرضیه فاتحی